

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraça nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Buda Gheorghe

Primar,

PRIMĂRIA ORAȘULUI ȘOMCUTA MARE, JUDEȚUL MARAMUREȘ

E-mail: primaria@somcutamare.ro

Telefon: 0262.28.00.55

Fax: 0262.28.10.80

AVOCATUL POPORULUI

REGISTRATURĂ GENERALĂ

IEȘIRE Nr. 6749 / 29 FEB. 2024

RECOMANDAREA

Nr. 45 din 29 FEB. 2024

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție

În contextul prevederilor 22 (dreptul la viață și la integritate fizică și psihică) și art. 49 (protecția copiilor și a tinerilor) din Constituția României, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în vederea verificării aspectelor apărute în presă sub titlul " *Un tânăr de ani și un minor de ani din Șomcuta Mare au furat dintr-o locuință 20.000 de lei*", în care era relatat faptul că, doi tineri de și de ani, din Șomcuta Mare, județul Maramureș, au sustras dintr-o locuință suma de 20 000 lei.

În instrumentarea sesizării din oficiu au fost solicitate date de la Inspectoratul de Poliție Județean Maramureș – Poliția orașului Șomcuta Mare, de la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș și de la Primăria orașului Șomcuta Mare.

Raportat la informațiile comunicate de către instituțiile sesizate s-a concluzionat că, direcția/serviciul de asistență socială din cadrul Primăriei orașului Șomcuta Mare, județul Maramureș a efectuat demersuri de identificare a minorului , cu domiciliul pe str. nr . Cu ocazia vizitei la domiciliul minorului, din răspunsul comunicat instituției Avocatul Poporului cu nr. 662/2024, nu reiese că ar fi fost realizată o anchetă socială detaliată cu privire la situația minorilor aflați în familie. De asemenea nu a fost întocmită o fișă de identificare a riscurilor pentru toți minorii familiei și nu au fost luate măsuri de susținere a acestora, prin elaborarea unui Plan de servicii sau prin transmiterea cazului către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș

(DGASPC) cu solicitarea de a se realiza o evaluare complexă a situației minorilor, deși, cu ocazia vizitei la domiciliul familiei s-a constatat faptul că părinții consuma frecvent alcool, condițiile de trai și igienă sunt precare iar minorul _____, în vârstă de _____ ani nu frecventează deloc cursurile școlare.

Astfel, orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz sau de **neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv**¹. În cazul minorului _____ nu rezultă, din informațiile comunicate de către Primăria orașului Șomcuta Mare, faptul că unitatea de învățământ a adus la cunoștința autorității locale, starea de abandon școlar a minorului _____ și nici măsurile luate de către reprezentanții serviciului/compartimentului de asistență socială din cadrul primăriei cu privire la frecventarea cursurilor școlare de către minor.

Analizând legislația incidentă în cauză, raportat la datele și informațiile transmise de către autoritățile sesizate, se desprinde concluzia că, minorul _____, prin comportamentul delictiv, este considerat a fi în risc de separare și în situație de vulnerabilitate, în înțelesul art. 4 alin. 2 din Legea nr. 153/2023. De asemenea, se impune o evaluare detaliată a situației celor trei minori aflați în familie, raportat la starea de sărăcie în care se află familia, la consumul de alcool al părinților, precum și la starea de abandon școlar a minorului _____.

Cadrul legal incident:

- **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare – **art. 2 alin 4 - Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.**

Raportându-ne la prevederile **Art. 39 alin. (1)**, observăm că, **serviciul public de asistență socială va lua toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie.**

Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc (Art. 89 alin. (1), iar potrivit

¹ Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului – Republicată, art. 96

alin. (3) angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și cu suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția Copilului.

Definiția neglijării minorului este data de art. 94 alin. (2), prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, **morală sau socială**, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului și poate îmbrăca mai multe forme.

Serviciile publice de asistență socială organizate la nivelul municipiilor și orașelor, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții: a) **monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială**, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice; b) **realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa**; c) **identifică și evaluează** situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa; d) **elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau prestațiilor și acordă aceste servicii și/sau prestații, în condițiile legii**; e) **asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local**; f) **asigură și urmăresc aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și droguri, de prevenire și combatere a violenței în familie, precum și a comportamentului delinquent**; (Art. 118 alin.(1)).

- **Hotărârea de Guvern nr. 691/2015** pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea, cu modificările și completările ulterioare;

Sublinem prevederile art. 5 alin. (6) "În funcție de comportamentele la risc, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă: a) există în familie un istoric de reclamații/sesizări înregistrate și confirmate la nivelul autorităților administrației publice locale sau la poliție cu privire la comportamentul antisocial al unui

membri din familie, cum ar fi săvârșirea de fapte cu caracter penal, minori folosiți la cerșetorie etc.;

Obligația Serviciului public de asistență socială de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială este reglementată de art. 6 alin. (1).

În activitatea de identificare a situației de risc la care poate fi supus copilul, serviciul public de asistență socială utilizează următoarele instrumente: fișa de observație și fișa de identificare a riscurilor (Art. 7 alin. (1)), iar în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin uneia dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1)-(6), în termen de 30 de zile de la completare reprezentantul serviciului public de asistență socială **întocmește planul de servicii** (Art. 10 alin. (1)).

În situația în care reprezentantul serviciului public de asistență socială are suspiciuni, în orice etapă a implicării sale, cu privire la existența unei situații de abuz, **neglijare**, exploatare și orice altă formă de violență, acesta are obligația să sesizeze de îndată direcția generală de asistență socială și protecția copilului. (art. 12 alin. (1)) iar conform prevederilor alin. (2), direcția generală de asistență socială și protecția copilului are **obligația** de a verifica suspiciunea în termen de cel mult 48 de ore de la primirea sesizării.

Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie stabilește cadrul legal privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, statuând în mod expres că activitatea de prevenire a separării copilului de familie potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare se realizează de către serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor.

Pentru prevenirea separării copilului de familie, serviciul public de asistență socială are obligația de a sprijini familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcție de situația economică și condițiile de locuit ale acesteia, se află în una dintre următoarele situațiile de vulnerabilitate detaliate în **art. 5 din Legea nr. 156/2023**. De asemenea, **art. 4 din Legea nr. 156/2023** reglementează expres situațiile în care copilul este considerat în risc de separare de familie; (Art. 4 alin. (2) Copilul este considerat a fi în risc de separare și în anumite situații de vulnerabilitate cu care se confruntă, cum ar fi **comportamentul delinvent**, părăsirea repetată a domiciliului, consumul de alcool și de droguri, tentativă de suicid și abandonul școlar, chiar dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui nu se confruntă cu niciuna dintre situațiile prevăzute la alin. (1)).

Raportat la cele ce preced se desprind următoarele:

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil.

dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului (conf. Art. 5 alin.3 din Legea nr. 272/2004, republicată).

Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează prin promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice, celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil, asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului, acestea fiind doar câteva dintre principiile statuate în Legea nr. 272/2004, republicată (art.6).

Reprezentanții primăriei orașului Șomcuta Mare, județul Maramureș, au efectuat demersuri în protejarea și respectarea drepturilor minorului _____, cu domiciliul pe str. _____ nr. _____, în vârstă de _____ ani, însă apreciem că acestea trebuie aprofundate, raportat la situațiile de risc în care se poate afla atât minorul cât și frații minori ai acestuia. Implicarea acestuia fapte de natură penală, indică o posibilă suspiciune de neglijare a minorului, ceea ce ar fi trebuit să conducă, din partea reprezentanților asistenței sociale, la sesizarea de îndată a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș, în vederea preluării cazului și efectuării unei evaluări detaliate a situației minorului.

În temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României coroborat cu și ale art. 15 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Primarul Orașului Șomcuta Mare, județul Maramureș, în temeiul art. 154 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ care îi conferă funcția de garant al respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, în calitatea sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, va dispune măsurile necesare pentru:

a) Completarea fișei de identificare a riscurilor pentru minorii aflați în familia _____ cu domiciliul pe strada _____ nr. _____ și elaborarea planului de servicii, după caz, raportat la prevederile Hotărârii de Guvern nr. 691/2015;

b) Evaluarea detaliată a minorilor și a familiei acestora de către serviciul compartimentul de asistență socială prin raportare la situațiile de vulnerabilitate prevăzute la art. 4 și 5 din Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie.

c) Responsabilizarea și îndrumarea părinților în ceea ce privește asigurarea creșterii și educării minorilor într-un mediu familial corespunzător raportat la faptele antisociale în care minorul a fost implicat.

d) În funcție de rezultatele și concluziile evaluării situației socio-familiale a minorilor, raportarea cazului, din prisma existenței suspiciunii de neglijare a acestora și solicitarea sprijinului de specialitate al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș, respectiv îndrumarea metodologică a activității de asistență socială în evaluarea situației minorilor, planificarea și monitorizarea intervenției, după caz.

e) Identificarea, împreună cu unitatea de învățământ la care sunt înscriși minorii, a măsurilor ce se impun a fi luate în vederea reintegrării școlare a elevului și prevenirea abandonului școlar al fraților minori.

Primarul Orașului Șomcuta Mare, județul Maramureș va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca (Str. Moșilor, nr.18, mun. Cluj-Napoca, jud. Cluj; tel./fax: 0264/591.561, e-mail: avpcluj@avp.ro), în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber
Renate Weber

Instituția Avocatul Poporului, cu sediul precizat în anet, vă prelucrează datele personale în baza reglementărilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea autorității publice cu care este învestit operatorul. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrează datele cu caracter personal de către instituția Avocatul Poporului se circumscrie situației definite de art. 6 alin. 1) lit. e) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligațiilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instituției noastre, fie în cadrul audiențelor sau al serviciului de dispecerat precum și de la autorități publice sau din consultarea bazelor de date publice. Datele personale pot fi dezvăluite către alte autorități sau instituții publice ori către autorități cu care instituția Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie dezvăluite, aveți posibilitatea de a vă exercita dreptul de opoziție, în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară efectuării tuturor demersurilor întreprinse pentru susținerea activităților domeniilor de activitate servite de birourile teritoriale/centrelor zonale din cadrul Instituției. Avocatul Poporului de față publică pe pagina de internet formulare de puncte de vedere, organizare, derulare evenimente, soluționarea acțiunilor de către instanțele de judecată competente, îndeplinirea atribuțiilor legale de vizite, soluționare a obiectivelor înregistrarea și soluționarea notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal precum și înregistrarea formularelor de declarație responsabilii cu protecția datelor, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile. Persoanele ale căror date personale sunt prelucrate de către Instituția Avocatul Poporului pot să își exercite drepturile de acces la date, de rectificare, ștergere, restricționare, în conformitate cu dispozițiile art. 15-19 din RGPD, precum și dreptul de a depune o plângere la ANSPDCP pentru modul de soluționare a cererilor de exercitare a acestor drepturi, printr-o cerere trimisă prin poștă la sediul ANSPDCP sau la adresa anspdcpx.data@protection.ro. Mai multe informații privind protecția datelor dvs. cu caracter personal puteți consulta pe site-ul www.avp.ro, secțiunea Protecția datelor cu caracter personal.